

¹⁷ Nie sądzcie, że przyszedłem znieść Prawo albo Proroków. Nie przyszedłem znieść, ale wypełnić. ¹⁸ Zaprawdę bowiem, powiadam wam: Dopóki niebo i ziemia nie przemina, ani jedna jota, ani jedna kreska nie zmieni się w Prawie, aż się wszystko spełni. ¹⁹ Ktokolwiek więc zniósłby jedno z tych przykazań, choćby najmniejszych, i uczyłby tak ludzi, ten będzie najmniejszy w królestwie niebieskim. A kto je wypełnia i uczy wypełniać, ten będzie wielki w królestwie niebieskim. ²⁰ Bo powiadam wam: Jeśli wasza sprawiedliwość nie będzie większa niż uczonych w Piśmie i faryzeuszów, nie wejdziecie do królestwa niebieskiego. ²¹ Słyszeliście, że powiedziano przodkom: Nie zabijaj!; a kto by się dopuścił zabójstwa, podlega sądowi. ²² A Ja wam powiadam: Każdy, kto się gniewa na swego brata, podlega sądowi. A kto by rzekł swemu bratu: Raka, podlega Wysokiej Radzie. A kto by mu rzekł: „Bezbożniku”, podlega karze piekła ognistego. ²³ Jeśli więc przyniesiesz dar swój przed ołtarz i tam sobie przypomnisz, że brat twój ma coś przeciw tobie, ²⁴ zostaw tam dar swój przed ołtarzem, a najpierw idź i pojednaj się z bratem swoim. Potem przyjdź i dar swój ofiaruj. ²⁵ Pogódź się ze swoim przeciwnikiem szybko, dopóki jesteś z nim w drodze, by cię przeciwnik nie wydał sędziemu, a sędzia dozorcy, i aby nie wtrącono cię do więzienia. ²⁶ Zaprawdę, powiadam ci: Nie wyjdiesz stamtąd, dopóki nie zwrócisz ostatniego grosza. ²⁷ Słyszeliście, że powiedziano: Nie cudzołóż! ²⁸ A Ja wam powiadam: Każdy, kto pożądliwie patrzy na kobietę, już się w swoim sercu dopuścił z nią cudzołóstwa. ²⁹ Jeśli więc prawe twoje oko jest ci powodem do grzechu, wyłup je i odrzuć od siebie. Lepiej bowiem jest dla ciebie, gdy zginie jeden z twoich członków, niż żeby całe twoje ciało miało być wrzucone do piekła. ³⁰ I jeśli prawa twoja ręka jest ci powodem do grzechu, odetnij ją i odrzuć od siebie. Lepiej bowiem jest dla ciebie, gdy zginie jeden z twoich członków, niż żeby całe twoje ciało miało iść do piekła. ³¹ Powiedziano też: Jeśli ktoś chce oddalić swoją żonę, niech jej da list rozwodowy. ³² A Ja wam powiadam: Każdy, kto oddala swoją żonę – poza

wypadkiem nierządu – naraża ją na cudzołóstwo; a kto by oddaloną wziął za żonę, dopuszcza się cudzołóstwa.³³ Słyszeliście również, że powiedziano przodkom: Nie będziesz fałszywie przysięgał, lecz dotrzymasz Panu swej przysięgi.³⁴ A Ja wam powiadam: Wcale nie przysięgajcie – ani na niebo, bo jest tronem Boga;³⁵ ani na ziemię, bo jest podnóżkiem stóp Jego; ani na Jerozolimę, bo jest miastem wielkiego Króla.³⁶ Ani na swoją głowę nie przysięgaj, bo nawet jednego włosa nie możesz uczynić białym albo czarnym.³⁷ Niech wasza mowa będzie: Tak, tak; nie, nie. A co nadto jest, od Złego pochodzi.

Drzewo skrutacji

17

- Mt 5,17
 - Rz 3,31
 - Rz 10,4
 - Ga 3,24
 - Rz 9,30-31+
 - Rz 13,8-10
 - znieść Prawo
 - [Łk 16,17]
 - [J 8,5]
 - [Dz 6,13]

- [Dz 18,13]
- [Dz 21,28]
- [Rz 3,31]
- [Rz 10,4]
- [Ga 3,17-24]

18

- Mt 5,18
 - Łk 16,17
 - dopóki niebo i ziemia nie przeminą
 - [Ps 102,26]
 - [Mt 24,35]
 - [Iz 51,6]
 - [Łk 16,17]
 - [Łk 21,33]
 - [Hbr 1,11-12]
 - [2P 3,10-13]
 - [Ap 20,11]

19

- Mt 5,19
 - Jk 2,10
 - Pwt 27,26
 - Ga 3,10
 - Rz 7,7+

- ktokolwiek zniósłby jedno z tych przykazań
 - [Pwt 27,26]
 - [Ps 119,6]
 - [Ps 119,128]
 - [Ga 3,10-13]
 - [Jk 2,10-11]
- będzie wieki w królestwie niebieskim
 - [Mt 19,28]
 - [Mt 20,26]
 - [Dn 12,3]
 - [Łk 1,15]
 - [Łk 9,48]
 - [Łk 22,24-26]
 - [1 P 5,4]

20

- Mt 5,20
 - Kpł 19,15n
 - Rz 10,3
 - Flp 3,9
 - Rz 1,16+
 - Ga 2,16
 - Ps 143,2
 - Hi 9,2
 - Hi 14,3-4
 - Koh 7,20

- Rz 3,20
- Rz 3,20+

21

- Mt 5,21
 - Wj 20,13
 - Rz 13,9
 - Wj 20,13-17
 - Pwt 5,17-21
 - Kpl 19,18
 - Mt 5,43
 - Mt 22,39p
 - Rz 13,9
 - Ga 5,14
 - Jk 2,8
 - Ga 5,14
 - Kpl 19,18
 - Jk 2,11
 - Wj 20,13-14
 - Pwt 5,17-18

22

- Mt 5,22
 - Ef 4,26
 - Jk 1,19-20

- Mt 3,12+

23

- Mt 5,23
 - Mk 11,25
 - Mt 6,14-15

24

- Mt 5,24
 - [Mt 18,15-17]
 - [Prz 25,9]
 - [Mk 9,50]
 - [Rz 12,17-18]
 - [1 Kor 6,7-8]
 - [1 Tm 2,8]
 - [Jk 3,13-18]
 - [Jk 5,16]

25

- Mt 5,25
 - Łk 12,58-59

26

- Mt 5,26
 - [Mt 18,34]
 - [Mt 25,41]
 - [Mt 25,46]
 - [Łk 12,59]
 - [Łk 16,26]
 - [2 Tes 1,9]
 - [Jk 2,13]
 - Mt 6,14-15
 - Mt 18,35
 - Łk 6,36n
 - 1J 4,18
 - 1J 2,6+
 - 1J 3,2-3
 - 2Tes 3,7+
 - 2Tm 1,7

27

- Mt 5,27
 - Wj 20,14

28

- Mt 5,28
 - [Rdz 34,2]
 - [Wj 20,17]
 - [2 Sm 11,2]
 - [Hi 31,1]
 - [Hi 31,9]
 - [Prz 6,25]
 - [Jk 1,14-15]
 - [2 P 2,14]
 - [1 J 2,16]

29

- Mt 5,29
 - Mt 18,8-9
 - Mk 9, 43-48
 - odrzuć od siebie
 - [Rz 8,13]
 - Ga 6,8
 - Rz 6,21-22
 - 1Kor 15,35-49
 - J 3,6
 - Ef 4,22-24
 - [1 Kor 9,27]
 - [Ga 5,24]

- Rz 6,6
 - Rz 8,11+
 - Ef 2,6+
 - Kol 3,9-10+
- Kol 3,5
 - Rz 6,11n
 - Rz 1,29+
- [Kol 3,5]
 - Rz 6,11n
 - Rz 1,29+

30

- Mt 5,30
 - zob. wers 29

31

- Mt 5,31
 - Pwt 24,1
 - Mt 19,7+
 - Ml 2,14-16
 - [Mt 19,3]
 - [Mt 19,7]
 - [Jr 3,1]
 - [Mk 10,2-9]

32

- Mt 5,32
 - Mk 10,11-12
 - Łk 16,18
 - 1Kor 7,10-11
 - [Mt 19,8-9]
 - [Ml 2,14-16]
 - [Rz 7,3]
 - [1 Kor 7,4]

33

- Mt 5,33
 - Wj 20,7
 - Kpł 19,12
 - Pwt 19,16-21
 - Lb 30,3
 - Pwt 23,22
 - Lb 30,3+
 - Koh 5,3-5

34

- Mt 5,34
 - Jk 5,12

- Mt 5,34-37
- Iz 66,1
 - Mt 5,34n
 - Dz 7,49-55
 - 1Krl 8,27
 - Pwt 4,7+
 - J 1,14
 - Wj 25,8+
 - Pwt 4,7+
 - 1J 1,1-3
 - J 17,5+
 - Iz 40,5
 - Wj 34,6+
 - Oz 2,22
 - Iz 66,1
 - Mt 5,34n
 - Dz 7,49-55
 - 1Krl 8,27
 - Jr 23,24
 - Ps 139,7-12
 - Am 9,2-3
 - Syr 16,16
 - Mdr 1,7
 - Dz 7,49
 - Iz 66,1-2
 - Dz 17,24
 - 1Krl 8,27
 - Dz 7,48-50

35

- Mt 5,35
 - podnózek stóp Jego
 - [Ps 99,5]
 - miasto wielkiego Króla
 - [2 Krn 6,6]
 - [Ps 48,2]
 - [Ps 87,2]
 - [Ap 21,2]
 - [Ap 21,10]

36

- Mt 5,36
 - Ps 48,3
 - Ps 50,2
 - Lm 2,15
 - Jr 19,8
 - Jr 18,16
 - Mt 27,39p
 - 2Kor 1,17-19
 - Jk 5,12
 - Mt 5,34-37

37

- Mt 5,37
 - tak tak, nie nie
 - [2 Kor 1,17-20]
 - [Kol 4,6]
 - [Jk 5,12]

Wykaz skrótów:

a - pierwsza część wersetu

b - druga część wersetu

+ - odniesienie do tzw. przypisu kluczowego

p - odnośnik odsyła jednocześnie do wskazanego wersetu, jak i do fragmentów paralelnych

n - odnośnik odsyła jednocześnie do wskazanego wersetu, jak i do następujących wersetów

[] - odnośnik zaczerpnięty z TSK (Treasury of Scripture Knowledge)